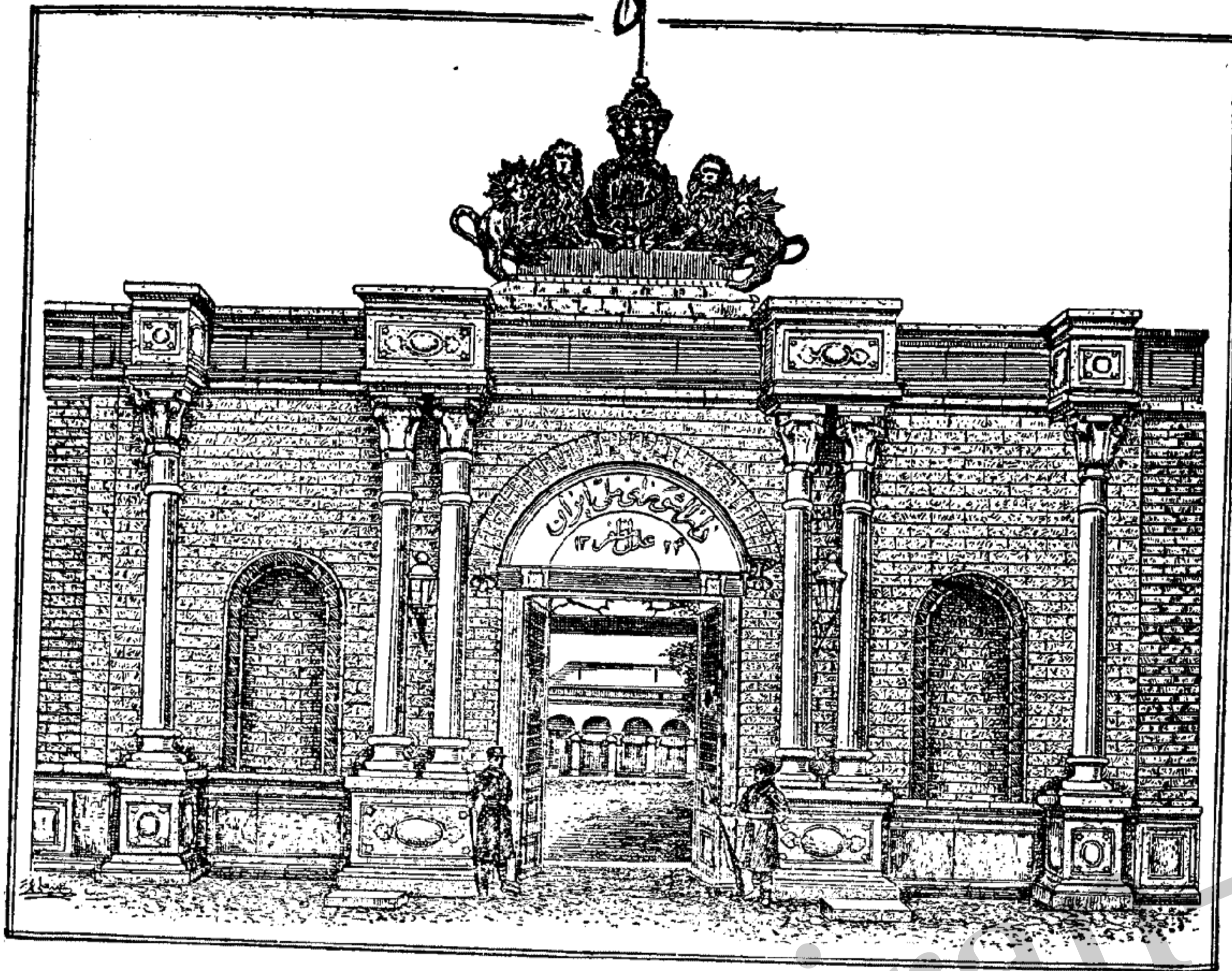

دوره ششم تقنینیه

<p>جلسه ۱۳۵</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۱۰۰</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه یک شنبه ۸ اسرداد ماه ۱۳۰۶ مطابق ۲ صفر ۱۳۴۶</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ایران سالیانه ده تومان خارجه « دوازده تومان قیمه تک شماره یک قران</p>

فهرست مندرجات

مذاکرات مجلس دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس يك شنبه هشتم مرداد ماه ۱۳۰۶ مطابق ۲ صفر المظفر ۱۳۴۶

جلسه ۱۳۵

(مجلس سه ساعت قبل از ظهر برپاست)
 آقای پیرنیا تشکیل گردید)
 (صورت مجلس پنجشنبه پنجم مرداد را)
 آقای بنی سلیمان قرائت نمودند)

غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقایان : حاج علی اکبر امین - عرقی - اسفندیاری
 محمد آخوند - احتشام زاده - لیهوان - فرشی - عدل
 جوانشیر - مفتی - میرزا حسنخان وثوق - زعیم

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	سؤال آقای آقاسید یعقوب از آقای رئیس الوزراء در موضوع خبر منتشره در روبرو راجع به طرز تربیت اهالی خوزستان و تکذیب آقای رئیس الوزراء	۲۰۲۴	
۲	تصویب مرخصی آقایان تقی زاده . اسکندری . ثقة الاسلامی و رد مرخصی آقای حاج غلامحسین ملک	۲۰۲۲	۲۰۲۶
۳	مذاکره نسبت به لایحه دولت راجع به تفسیر ماده ۲۷۹ قانون مجازات عمومی و تصویب آن	۲۰۲۶	۲۰۳۰
۴	مذاکره نسبت بخرگمسیون بودجه راجع باعتبار مخارج فنی واداری راه آهن برای سنه ۱۳۰۶ و تصویب آن	۲۰۳۰	۲۰۴۱
۵	تصویب خبر کمیسیون بودجه راجع بخرج تحصیل غلامحسین خان پسر میرزا هادیخان	۲۰۴۱	۲۰۴۲
۶	مذاکره نسبت بخرگمسیون محاسبات راجع بمخارج روضه خوانی در مجلس شورای ملی بابت سنه ۱۳۰۶	۲۰۴۲	۲۰۴۸
۷	قانون راجع به تفسیر ماده ۲۷۹ قانون مجازات عمومی	۲۰۴۹	
۸	» » به بودجه ۱۳۰۶ راه آهن	۲۰۴۹	
۹	» » به خرج تحصیل غلامحسین خان	۲۰۵۰	

غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان: محمد ولی خان اسدی - علیخان اعظمی - نظام مافی - حشمتی - حیدری مکرری - بهار - حاج حسن آقا ملک

در آمدگان با اجازه جلسه قبل

آقایان: شریعت زاده - فرمند - ثقة الاسلامی - تقی زاده - افخمی

در آمدگان بی اجازه جلسه قبل

آقایان: سهراب خان - محمد تقی خان اسعد - محمود رضا

رئیس - آقای رفیع

حاج آقارضا (رفیع) - عرض بنده راجع به صورت مجلس است. آن پیشنهادی که آقای فهیمی کرده بودند راجع به اینکه سه نفر معین شوند برای حساب و بعد متذکر شدند که اگر رد شود بدست پس گرفتند و بعد آقای دهستانی آنرا قبول کردند در آن موقع مجلس از این نظر که آقایان وزراء قول دادند خودشان به این حساب رسیدگی خواهند کرد مقتضی ندانست که سه نفر معین شود بنده مقصودم این است که نوشته شود پیشنهاد راجع به تعیین سه نفر رد شد نه راجع به حساب زیرا دولت متمهد شد خودش به حساب رسیدگی کند.

رئیس - گمان میکنم همینطور نوشته شده است اگر غیر از این باشد همینطور اصلاح میشود دیگر اعتراضی نیست

(گفته شد خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - راجع به موضوعی که آقای مهدوی اظهار کردند اصل مسئله را باید عرض کنم در روزنامه در جزء اخبار رویت نوشته شده است که دولت ایران تربیت خوزستان که آبادان هم جزو آن است به کمپانی نفت جنوب

روز مرخصی خود استفاده نمایند.

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده نمیخواهم مخالفت کنم ولی خواستم تذکر بدهم به اعضاء کمیسیون عریاض و مرخصی بکفدری ملتفت بشوند که بعد از این اجازه هائی که میدهند طوری نباشد که بکمرتبه بیدار شوند که مجلس از اکثریت افتاده است هی پشت سرهم اجازه میدهند. والا در این مورد مخالفتی ندارم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده مخالفم. چون آقای کازرونی مخالفتی نکردند اگر اجازه میفرمائید عریاض را عرض کنم.

رئیس - بفرمائید.

آقا سید یعقوب - عرض کنم بر حسب رأی که مجلس داده است در پنجم صفر مجلس تعطیل می شود اگر مقصود از این چهل روز مرخصی غیر از بکماه تعطیل است که چون آقای اسکندری یک شخصی هستند که همیشه مواظب هستند در آمدن مجلس خوب است حالا هم ازده روز بیشتر استفاده نکند یک ماه هم تعطیل هست این میشود چهل روز والا همان طور که آقامیرزا علی بیان کردند با کارهای فوق العاده که داریم ممکن است مجلس از اکثریت بیفتد و گرفتار بشویم خوب است آقای اسکندری ده روز مرخصی بگیرند یکماه هم تعطیل هست در این چهل روز کارهایشان را انجام بدهند.

رئیس - رأی گرفته میشود به مرخصی چهل روزه

آقای اسکندری آقایانیکه موافقت قیام فرمایند

(اغلب بر خاستند)

رئیس - تصویب شد. خبر دیگر.

(بمضمون آتی خوانده شد)

آقای ثقة الاسلامی نماینده محترم از تاریخ ۱۹ اردی بهشت لغایت سه ماه اجازه مرخصی داشته که بواسطه

گرفتاریهای حاصله نتوانسته است استفاده کند و اینک تقاضا نموده که مرخصی ایشان تجدید شود لذا کمیسیون تقاضای ایشان را تصویب و خبر آن را بمقام مجلس شورا تقدیم میدارد و به نمایندگی محترم تذکر میدهد که از تاریخ تصویب در ظرف چهار ماه حق استفاده از سه ماه مرخصی خود خواهند داشت.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده عمداً میآیم اینجا در صورنیکه میدانم رأی هم خواهید داد ولی بنده مطابق مسؤلیت خودم صرف نظر نمیکنم و عریاض خوم را عرض میکنم آن وقتیکه کمیسیون عریاض و مرخصی رأی داد به سه ماه مرخصی آقای ثقة الاسلامی انقدر مرخصی تصویب نشده بود. اما حالا خودتان تصدیق میکنید آقای کمیسیون عریاض. آقای مهدوی که انقدر اصرار داشت رئیس کمیسیون بشود برای همین چیزها بود کجا شریف برده اند. ملاحظه بفرمائید مجلس رأی داده است به یکماه تعطیل آنوقت هم مرخصی میآید تصویب میشود باین ترتیب بعد از تعطیل وقتی که آقای رئیس میخواهد مجلس را افتتاح کند نماینده ها میگویند ما مرخصی داریم و حق داریم نیائیم و از آنطرف کارهای مملکت مختل میبندد. ما آمده ایم برای اصلاح کارهای مملکت و من مخالف هستم مگر اینکه خود نماینده محترم ترحم کنند و بهمان یک ماه که مجلس رأی داده است برای تعطیل اکتفا کنند. اینهمه لواط را به بینید و البته باینکه کار مملکت مانده است اگر باز هم آقایان رأی می دهند مختارند.

رئیس - رأی گرفته میشود بمقاد خبر کمیسیون

عریاض و مرخصی آقایان که تصویب میکنند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. خبر دیگر

(بمضمون ذیل خوانده شد)

آقای حاج غلامحسین ملک التجار شیراز تقاضای دو ماه مرخصی نمودند کمیسیون از تاریخ تصویب تقاضای ایشان را پذیرفته و راپرت آن تقدیم میشود.

رئیس - آقای دشتی

دشتی - در دوره ششم يك منظره بدی در مجلس پیدا شده است و آن شانه خالی کردن آقایان است از زیر بار تکلیف و انجام وظیفه بوسیله نیامدن بمجلس و مرخصی خواستن های زیاد.

و اینکه بنده با آقای حاج غلامحسین ملک مخالفت کردم با سوابق دوستی که با ایشان دارم البته حمل به غرض نمیشود. و در موقع انتخابات اقوام ایشان با وکالت ایشان مخالف بودند برای اینکه میگفتند تجارت دارند در شیراز و کار های تجارتیشان معوق خواهد ماند و همین جهت هم بود که در ابتدای امر ایشان نه ماه بمجلس نیامدند و حالا هم تازه يك ماه است و با اینکه يك ماه هم تعطیل میشود دو ماه هم مرخصی میخواهند. این که وکالت نشد اگر نمیتوانند به کار های موکلین خودشان برسند خوبست استعفا بدهند یا اینکه درست بیایند اینجا و به کار های موکلینشان برسند. علاوه بر اینها غالباً اجازه مرخصی میخواهند برای استفاده از امور شخصی و بعقیده بنده این ترتیب خوبی نیست.

رئیس - رأی گرفته میشود بمرخصی دو ماهه آقای حاج غلامحسین ملک. آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. راجع به دستور مجلس در جلسه قبل پیشنهادهائی رسیده بود حالا قرائت میشود و رأی میگیریم.

وزیر عدلیه - اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید.

وزیر عدلیه - بنده چند فقره لایحه داشتم یکی راجع

بودجه و نسبت باین دو فقره آخر تقاضای فوریت ندارم ولی آن قسمتی که بعقیده بنده اگر آقایان موافقت بفرمایند باقید دو فوریت اینجا طرح شود ماده راجع به قائلین و مختلسین است که تعطیل مجلس در جلو است و اینها کارشان به نوبت میاید در محاکم و وقت محاکمه شایسته است چون نمیتوانیم عقب بیسندازیم همینطور که چند روز پیش از این یکی از قائلین شیراز مستخلص شد اینها هم مستخلص خواهند شد بنده از حالا عرض میکنم که مسؤلیتی به گردن من نباشد (لایحه مزبور بشرح ذیل فرائت شد)

ساحت محترم مجلس شورای ملی شید الله ارکانه بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مسبوق است مطابق ماده ۲۷۹ قانون مجازات عمومی

رئیس - ماده را بخوانید

(آقای بنی سلیمان ماده واحده بشرح ذیل قرائت نمودند) ماده واحده - قسمت اخیر ماده ۲۷۹ قانون مجازات عمومی از تعقیب قائلین و مختلسین اموال دولتی که قبل از تصویب و انتشار قانون مزبور مرتکب جرائم مزبوره شده اند مانع نمی باشد.

رئیس - تقاضای دو فوریت شده است فعلاً مذاکره راجع بفوریت اول است.

آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم

رئیس - مخالفی نیست؟

(گفته شد خیر)

رئیس - رأی میگیریم آقایانیکه با فوریت اول موافقت

قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. فوریت قسم ثانی مطرح است

کسی مخالف نیست؟

بعضی از نمایندگان - خیر.

رئیس - رأی میگیریم آقایانیکه فوریت قسم ثانی را تصویب می کنند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. آقای دادگر

دادگر - موافقم

رئیس - آقای دشتی

دشتی - موافقم

رئیس - آقای زور

زور - موافقم

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده گمان میکنم چون اصلاً قانون مجازات عمومی مجلس نیامده و در مجلس مطرح نشده و کمیسیون عدلیه آنرا مطرح و تصویب کرده بالاخره این هم که راجع باصلاح آن و تفسیر آن است بدستی بانجا ارجاع بشود در صورتیکه ما از اصلش اطلاعی نداریم در فرعی چه میتوانیم بگوئیم. در حالیکه بنده گمان میکنم تا اندازه که بنده اطلاع دارم همانطور است که میفرمایند اینها مانع نخواهد بود الان قیافه مجلس مقدس را هم می بینیم البته مختلسین باید تعقیب شوند لکن ملاحظه بفرمائید يك قانونی را کمیسیون عدلیه از نظر خودش گذرانده در تحت عنوان موقت و بعقیده بنده با اینکه بعنوان قانون موقت است ولی مؤبد است و بموقع اجراء گذاشته شده این هم که راجع به تفسیر با تعبیر آن است باید بانجا ارجاع شود.

يك نفر از نمایندگان - وقت ندارند.

کازرونی - امروز تشکیل بدهند.

وزیر عدلیه - بنده ندیدم که نماینده محترم هیچ مخالفتی با اصل قضیه داشته باشند فقط راجع باینکه به کمیسیون عدلیه برود یا در اینجا مطرح شود يك سلیقه را اظهار کردند. بنده تصور می کنم اولاً این ضرورتی ندارد برای اینکه ممکن است يك رأی را يك کمیسیون

بدهد بعد در مجلس مذاکره شود مثل اینکه راجع بقوانینی که از کمیسیون عدلیه گذشته مکرر در مجلس مذاکره شد آنچه بنده خاطر هست راجع بقسمت محاکم انتظامی در صورتیکه قانون اصول تشکیلات در کمیسیون عدلیه گذشته بود بعضی مواد راجع به محاکم انتظامی در مجلس پنجم گذشت و هیچ اشکالی هم ندارد و نائیباً ملاحظه میفرمائید یا این گرفتاری هائی که داریم و گرمای هوا و اول تعطیل بر فرض هم که بنده قبول کردم که برود بکمیسیون گمان نمیکنم کمیسیون تشکیل شود این مسئله هم يك مسئله صریحی است بطوریکه بعضی از آقایان می فرمایند ضرورت ندارد و خیلی واضح است پس اجازه بدهید زودتر بگذرد.

رئیس - دیگر مخالفی نیست؟

آقا سید یعقوب - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید.

آقا سید یعقوب - نظر بنده این است چون بنده خودم عضو کمیسیون عدلیه بودم و خدا میداند این ماده را بچه ترتیب گذراندند. بنده معتقد بودم که آقای وزیر عدلیه بیایند و اصل این ماده را بکلی نسخ کنند. چرا؟ برای اینکه در طی این ماده بنده میدانم قطع نظر از سارقین مال دوات سارقین دیگر هم بکلی رها شده اند آنهاست که تخلف در قانون استخدام و قوانین مملکت کرده اند بکلی در تحت این ماده مستخلص شده اند آقای وزیر عدلیه آمده اند فقط دو موضوع را در نظر گرفته اند یکی موضوع قانونین و یکی هم سرقت از خزانه دولت. دزدی که در خزانه من سرقت کرده باشد چه فرق دارد با دزدی خزانه دولت؟ چه فرق است مابین دوات و افراد؟ بنده تقاضا میکنم که آقای وزیر عدلیه در مقام این باشند که این ماده را بکلی نسخ کنند و مطابق قانون مجازات جریان پیدا کند که تمام مجرمین را شامل بشود نه اینکه بان دومورد اختصاص پیدا کند و هر کس که جرم کرده یا خلاف است یا جنحه است یا جنایت است

دست خائن را قطع کنند. از جمله قوانین شرعی یکی این است که اگر کسی را به عمد کشت جان او را گرفته باید جانش را بگیرند يك ظلمی نیست اجحافی نیست تعدی نیست. کمال انصاف در این است که هر چه را گرفته ازش پس بگیرند اینهم ظلمی نیست. جهة چیست که قوانین مجازات اسلامی را اجرا نمیکنند و همینطور سایر قوانین اسلامی و اگر بگویند تقصی دارد از عدم اطلاع است. چه شده که ابدأ نباید قوانین اسلامی اجرا بشود بعد يك قانون مجازاتی بیاورند و آنرا هم نشود عمل کنند و به محظور بیفتند بنده خواستم به بیم جهتش چیست؟

وزیر عدلیه - تصور میکنم نظری که فرمودند راجع بمذاکرات مانده است و بنده داخل نمیشوم در آن قسمت در قسمت دیگر قانون مجازات عمومی قانون مملکتی است و البته آقایان باید تصدیق بفرمایند که قانون مملکتی را باید احترام کرد اینطور نیست که میفرمایند اجرا نمی شود کرد عمل می کنیم و البته اگر در عمل به نواقصی برخوردیم اصلاح خواهیم کرد

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - دو فقره پیشنهاد رسیده است قرائت می شود.

(شرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که بماده واحده عبارت ذیل اضافه شود.

و اشخاصیکه جعل اسناد کرده اند

رئیس - پیشنهاد آقای بیات است؟

بیات - بله

عمادی - صحیح است بسیار خوب است مخالف ندارد؟

رئیس - آقای بیات

مرتضی قلیخان بیات - بنده گمان میکنم همه آقایان

تصدیق دارند که این قسمت مردم را دچار يك مشکلاتی

میکنند. بعضی اشخاص سند جعل میکنند مردم را سه سال چهار سال پنجسال در عدلیه و قسمتهای دیگر معطل میکنند پس از آنکه ثابت شد کاذب ساختگی است عدلیه اورا هیچ کاری نمیکند باینجهت بنده پیشنهاد کرده این قسمت هم اضافه شود که اشخاصیکه جعل سند میکنند اقلأ تعقیب شوند.

وزیر عدلیه - بنده قبلاً هم عرض کردم موافقم

رئیس - پیشنهاد آقای ملک مدنی هم همین است.

وزیر عدلیه - ایشان ترور را هم اضافه کرده اند

قبول میکنم هر دو از يك باب است

رئیس - پیشنهاد آقای یاسائی

(شرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم بجای قانونین و مختلسین نوشته شود کلیه مجرمین که جرم آنها از درجه جنایت است.

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - لازمست بنده تذکر بدهم که اینماده که تنظیم شده نظر

این بود که آن اشخاصیکه مشمول مرور زمانیکه در قانون معین

شده است میشوند تعقیب نشوند. چرا؟ برای رعایت آن اصل

کلی که هیچ قانونی نباید حکم بر ماسبقش بکنند. البته

این مطلب راجع بمسائل عرفی است و مربوط بمسائل

و قواعد شرعی نیست لذا در آن ماده پیش بینی شد

که آن مواردی که مشمول قانون مرور زمان میشوند

آنها معافند ولی اشخاصیکه شرعاً اعمال آنها مستلزم

حد یا مجازاتی بوده است آنها باید مجازات بشوند. چرا؟

برای اینکه قانون اسلام قبل از آن قانون عرفی بوده

است قانونی نیست که بگوئیم شامل ماسبق نیست منتها

در عدلیه يك معنائی در ضمن عمل پیدا کرده است که اسباب

زحمت شده است در صورتیکه مقصود اینها نبوده است.

صورت مجلس کمیسیون عدلیه هم هست. حدی که ما گفتیم

اعم است چنانکه الان هم بنده میگویم. وقتی گفتیم

حدود و دیات شامل قصاص هم میشود. يك مرتبه میگوئیم

حد در عرض قصاص است. بکمر تبه میگوئیم نعم از قصاص است و بالاخره مقصود مادر اینجا حدی بود که اعم از قصاص است که شامل قصاص هم میشود بالاخره صورت مجلس هم حاضر است. ما که این قانون را آنوقت نوشتیم نظرم آن بود و هیچ اشکالی هم نداشت و حالا قضات تمیزی گویا اشکال کرده اند و گفته اند یک توضیحی میخواهد اما مراجع باین پیشنهادی که کردم مجرمین در درجه هستند آنهاست که مرتکب امور خلافی شده اند قبل از قانون بعد از قانون تعقیب بشوند یا نشوند و همینطور مرتکبین جرائمی که جرم آنها از قبیل جنحه است جرائم آنها چندان اهمیتی ندارد ولی آن اشخاصی که مرتکب جنایاتی شده اند آنها بایستی یک مجازات آنها بشوند. نقطه نظر بنده هم بیشتر همان موردی بود که آقای بیات پیشنهاد کردند و چون پیشنهاد ایشان از طرف آقای وزیر عدلیه قبول شد و آقایان تصدیق کردند دیگر بنده موجبی نمی بینم و پیشنهاد خود را پس میگیرم.

رئیس - ماده واحده قرائت میشود و رأی میگیریم (شرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - قسمت اخیر ماده ۲۷۹ قانون مجازات عمومی از تعقیب قائلین و مختلسین اموال دولتی و اشخاص که جعل اسناد و تزویر نموده و قبل از تصویب و انتشار قانون مزبور مرتکب جرائم مزبور شده اند مانع نمی باشد

وزیر عدلیه - اجازه می فرمائید؟ یک اصلاح عبارتی لازم دارد و اشخاصی که جعل سند کرده اند رئیس - رأی گرفته میشود. ماده واحده با اصلاح عبارتی که آقای وزیر عدلیه فرمودند. آقایانیکه تصویب می کنند قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

رئیس الوزراء - بنده این ماده واحده را تأمل

کردم چون خیلی واجب بود ولی استدعا می کنم از مجلس شورای ملی که یک قدری توجه فرمایند با اهمیت بعضی لوائح. سه لایحه ما در پیش داریم که این سه تا اگر قبل از تعطیل تصویب نشود یک ترتیبات خیلی فوق العاده و یک ضررهای بی جهتی باس آه آن ذوب کنی و راه آهن سازی خواهد زد یکی که عجالتاً به فوریت در جلسه پیش استدعا کردم بعضی آقایان فرمودند عیب ندارد در کمیسیون دقتی بشود دقتش را هم کردند استدعا می کنم امروز بگذرد و یکی دیگر هم مراجع بنذوب آهن است و یکی دیگر هم هست که امروز تا آخر مجلس تقدیم میکنم. بنده وظیفه ام این است که عرض کنم مجلس شورای ملی برای ادای وظیفه خودش قبل از گذشتن این لوائح و آن متمم بودجه فوائده عامه چطور میتواند تعطیل کند مدرس - آن دوسه تا را میگذرانیم. فوائده عامه را ببخشید.

رئیس الوزراء - برای من تفاوت نمیکند نفع و ضررش برای مملکت است. فعلاً هم همین ماده سه ماهه را که برای اعتبار راه آهن خواستیم این را خواهش میکنم مطرح فرمائید.

رئیس - مخالفی ندارد؟

حاج شیخ بیات - بنده مخالفم.

بامداد - بنده در خود ماده نظرانی داشتم ولی فعلاً میخواهم عرض کنم که این دو لایحه خوب است باهم مطرح شود یکی اعتبار صد و هشتاد هزار تومان است و یکی هم لایحه متخصصین است که قرار شد امروز به فوریت کمیسیون خارجه و فوائده عامه را هم تشکیل بدهند لزوم استخدام و تابعیت آنها در آن دو کمیسیون احراز بشود بعد هر دو را بیآورند به مجلس و بگذرد والا یکی بدون دیگری فائده ندارد این است که بنده مخالفت کردم

بعضی از نمایندگان - رأی بگیرد

رئیس - آقایانیکه تصویب می کنند این لایحه جزو دستور شود قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده قرائت میشود (شرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که از محل پنج میلیون تومان اعتبار مصوبه برای احداث راه آهن تا تصویب بودجه اداری راه آهن برای سنه ۱۳۰۶ معادل مبلغ یکصد و هشتاد و سه هزار تومان

آقا سید یعقوب - خبر کمیسیون را بفرمائید بخوانند این لایحه دولت است (خبر کمیسیون شرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده می شود که از محل پنج میلیون تومان اعتبار مصوبه برای احداث راه آهن تا تصویب بودجه فنی و اداری راه آهن برای سنه ۱۳۰۶ معادل مبلغ یکصد و پنجاه و سه هزار تومان بطور اعتبار در حدود قوانین مصوبه برسم علی الحساب شرح ذیل:

۱ - حقوق متخصصین امریکائی و اعضاء فنی و اداری که در مرکز مشغول خدمت میباشند و مخارج اداری مرکز از قبیل خرید اثاثیه و ملزومات و کرایه خانه ۴۰۰۰۰۰۰ قران

۲ - حقوق متخصصین و اعضاء فنی شش دسته مهندسی سیار که در شمال و جنوب مشغول نقشه برداری میباشند و مخارج و لوازم کار آنها ۷۰۰۰۰۰۰ قران

۳ - برای مخارج ساختمان و حقوق متخصصین و اعضاء فنی ۲۵۰۰۰۰۰ قران

۴ - سرویس طبی و صحتی برای دستجات مهندسی و عملجات از قبیل

حقوق طبیب و قیمت دوا جات و غیره ۲۰۰۰۰۰ قران

۵ - تعلیمات مهندس شامل مخارج اعزام محصلین بخارجه و کمک خرج مدرسه مهندسی وزارت معارف ۸۵۰۰۰۰ قران

۶ - حقوق معوقه اعضاء مرکزی و دستجات مهندسی ۷۵۰۰۰۰ قران

جمع ۱۰۳۰۰۰۰۰ قران برای مخارج مذکور در فوق در درجه وزارت فوائده عامه (دوره راه آهن) کارسازی دارد

رئیس - آقای ارژب

آقای ارژب - در اینجا در قسمت های متعدد عنوان متخصص و مهندس شده است. این مهندسی و متخصصین که اینجا ذکر کرده اند غیر از آن بکقسمت خاص که اسم امریکائی گذاشته اند باقی دیگر تبعه داخله هستند یا تبعه خارجه؟ اگر تبعه خارجه هستند مطابق قواعد کلی باید کنترلتان به مجلس بیاید و تصویب شود و تا کنترات آنها تصویب نشده چگونه حقوقشان پرداخته میشود؟ علاوه آن این منحصبتی که اینجا نوشته اند جزو همان عده هستند که سابق در اینجا پیشنهاد و تصویب شده یا بعداً در این باب میخواهند اقدام کنند اگر جزو آن قسمت سابق هستند که تصور میکنم یک صد و پنجاه هزار تومان و یک دروست و پنجاه هزار تومان اینجا تصویب شد مخصوصاً دکتر میلیسوی رئیس کل مالیه سابق در ضمن یک ورقه که چاپ کرده بود و برای وکلا فرستاده بود در آنجا ذکر صلاحیت این کار را کرده بود که چرا حقوق دو ساله آنها را مخصوصاً دالر خریده بود در اینصورت اگر آنها هستند که بقدر دو سال حقوق آنها تصویب شده و کنار گذاشته شده است و اگر غیر از آنها است که کنترلتان از مجلس هنوز نگذشته است و تکلیفشان معلوم نیست. خوب است توضیح بدهند تا در تالی بتوانم نظریه خود را عرض کنم.

رئیس الوزراء - آن صدو پنجاه هزار تومان که در مجلس تصویب شد حقوق سه نفر مهندسی است که دو نفر آنها آلمان است و یکی مهندس نفت که هنوز نیامده و هر وقت آمد از آن صدو پنجاه هزار تومان حقوق آن مهندسین آلمان که یکی مال معرفت الارض و یکی هم مال شیمی است و آن مهندس نفتی که خواهد آمد و گفتگویش هم شده است داده خواهد شد و از دو بیست و پنجاه هزار تومان هم که سابق مجلس تصویب کرده بود از حقوق دو نفر مهندس داده میشود که یکی پوئند است که برای نقشه برداری آورده اند یکی مارنن که برای ذوب آهن آورده اند و آن پولی که میفرمائید رئیس کل مالیه یعنی دکتر میلسپو حقوق دو سال آنها را دالر خریده بود برای اینکه شاید دالر گران شود متأسفانه ارزان تر شد و در آن خرید يك نفعی به مالیه ما عاید نشد بلکه يك مختصر ضرری هم ما وارد شد ولی علی ای حال خریده اند و حقوق مستر پلند هم دو ساله از آن محل داده میشود اما این لایحه که عجاتاً عرض شده . مطلب در دنیا بر دو قسم است يك وقت است که انسان بيك عمالی اعتماد دارد يك وقت است که اعتماد ندارد اگر اگر اعتماد ندارد هر قدر دقت بکنند مفید نیست باید آن اعمال را عوض کند بروند بی کارشان و اگر اعتماد دارد باید بر حسب آن اعتماد گاهی هم گوش بيك حرفهائی بدهد . مجلس شورای ملی بشخصه قادر نیست بر اینکه جلو اختلاس را بگیرد . قادر است که قانون بگذارد و اگر اختلاس کردند مؤاخذه کند و الا جلوگیری نمیشود اگر کسی در خط این باشد که زیر و بالا بکنند میکنند يك مثل هم معروف است و شاید همه میدانند . مسئله ساختن مهر که آقا بنوکرش گفت برود بخرد و خیال میکرد که از این کار چطور چیزی میتواند ببرد معهدا اونک قیمتش را برده این لایحه که تقدیم شده است راجع است بحقوق یکمده مهندسی که الان مشغول کار هستند و یکمده که بعد برای تسطیح طرق خواهند خواست و الان ده

بیست نفر مهندسین و بره مهندسین ایرانی در خط شمال کار میکنند و از میان تمام این مهندسین دو نفر یا سه نفرش تبعه ایران نیستند و اینها را از اول بحکم ضرورت مجبور شده اند اجیر بکنند و اگر اجیر نمیکردند تسطیحات و نقشه برداری طرف شمال معوق میماند و علاوه بر اینها بیست از خارج باز يك عده پیداوریم یکمده مهندس خیلی لایق و قابل اینجا بود بررسی که او را در اینجا بکار وا داشته اند و روزانه دو حقوق میدهند نه کمترین دارد نه چیزی و چون دولت میخواهد هر چه زودتر شروع بکند بساختن راه آهن یعنی این قسمتهائی را که حالا نقشه اش را بيك اندازه برداشته اند يك عملجات و يك مهندسی اضافه کنند و شروع بکنند برای اینکه تسطیح بکنند و خاک بریزند و اراضی را حاضر بکنند برای ریل گذاشتن و برای اینکه بتوانیم این کار را بکنیم بموجب يك پیشنهادی که الان اینجا است و بنده امضا کرده ام منتها بواسطه ضیق وقت و در هم بودن کارها یکقدری عقب مانده است این عده مهندسین برای تکمیل نقشه برداری و از برای شروع بساختن لازم است و لایحه اش هم حاضر است و الان تقدیم هم میشود و اگر اعتبار اینها را ما نگرفته باشیم حالا اینجا يك معترضه عرض میکنم - مگر آنوقت که مجلس شورای ملی رأی داد که دو بیست و پنجاه هزار تومان دولت اعتبار داشته باشد که بروند مهندس کمترین کنند هیچ آن مهندسی که حقوقشان از این دو بیست و پنجاه هزار تومان اعتبار بود کمترینشان گذشته بود ؟ آنوقت هم نگذاشته بود مگر آنوقت که مجلس رأی داد که بروند يك نفر آلمان و يك امریکائی برای فلان کار و فلان کار اجیر کنند مگر کمترینشان گذشته بود ؟ اعتبار منافات ندارد که کسی کمترینش گذشته باشد یا نگذاشته باشد فعلاً ما این اعتبار را میخواهیم آن لایحه را هم تقدیم می کنیم انشاء الله تصویب هم میفرمائید بعد باعتبار این ماده که ما در دست داریم مطمئناً تلگراف میکنیم و

از نقاطی که لازمست اشخاصی را که لازمست میآوریم که بموقع برسند و شروع بکار بکنند .
ارباب کیخسرو - اجازه میفرمائید اینجا يك سوء تفاهمی شده است بنده مطابق نظامنامه عرض دارم ؟
رئیس - بفرمائید .

ارباب کیخسرو - بنده اینجا در ضمن عرایضم عرض نکرده که نسبت اختلاس بکسی داده باشم که آقای رئیس الوزراء در ضمن فرمایشاتشان فرمودند . فقط سؤالی بود که بر بنده مجهول بود آنها را سؤال کردم تا بر بنده معلوم شود و یکی هم خواستم در ضمن عرایض رعایت قانون اساسی شده باشد البته عرایض بنده هیچ اینطور نبود که نسبت اختلاس بکسی داده باشم بهمچو خیالبرای کرده باشم .

رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده خیلی متأسفم از اینکه بالا بچه که مربوط است براه آهن مخالفت میکنم علتش هم همانطوری که در بودجه اضافات وزارت فواید عامه عرض کردم تقصیر خودمان نیست . تقصیر لایحه دولت است . این لایحه روز پنجشنبه در کمیسیون بودجه مطرح شد و بيك شکل غربی گذشت که نتوانستیم تمام اظهار عقاید ما را بکنیم و ناچارم اینجا عرض کنم . این نکته را که آقای رئیس الوزراء فرمودند (اعتماد و عدم اعتماد و اینها) این را بنده ناچارم تذکر بدهم که وکلاء در عین این که به هیئت دولتشان اعتماد دارند حق دارند که از دولت تقاضا بکنند که لایحه مطابق قوانین جاریه به مجلس بیاید و یا اینکه نظر انتقادی اگر داشته باشند در مجلس اظهار کنند و اگر نظر انتقادی اظهار کنندند دال بر این است که بدولت اعتماد ندارند . روزهمرفته این لایحه يك حالت ابهامی دارد و از طرف دیگر مخالف است با قانونی که راجع باعتبار پنج میلیون در مجلس تصویب شده است . در وقتی که اعتبار پنج میلیون بدولت داده میشد آنجا در تبصره دوم یا اولش ذکر

شده است که بعد ها دولت باید صورت جزء آنها را به مجلس بیاورد یعنی که قسمتهای جزئیش باید جزو بودجه فواید عامه به مجلس بیاید . و اینجا بطور کلی باز نوشته هفتاد هزار تومان برای مهندسین پنجاه هزار تومان برای ساختمان و همینطور چیزهای کلی است که نمیتواند وکیل را متقاعد کند که صرف چه چیز خواهد شد . يك قسمت از اینها را البته نمیشود جزئیاتش را معین کرد مثلاً بیست و پنج هزار تومان نوشته اند برای ساختمان یا مثلاً نوشته اند حقوق مهندسین فلان مبلغ بالاخره وزارت فواید عامه باید بداند که چند نفر مهندس میخواهد و این مهندسین حقوقشان چقدر است و برای هر کدام چقدر معین شده آنوقت صورت جزئیش را بیاورد به مجلس اما بطور کتبه و گزوه مینویسند هفتاد و پنجاه هزار تومان برای مخارج اعضاء فنی و اداری برای ولایات . اینها نمیتواند ما را متقاعد کند نه چیست . يك نکته دیگر که آقای ارباب تذکر دادند و آقای رئیس الوزراء جواب ندادند مسئله دو بیست و پنجاه هزار تومان است دو بیست و پنجاه هزار تومان نیست که بکج نقشه کشی معین شده است ولی معین نیست که بکج داده شده . بعضی از اینها را همینطور که آقای ارباب گفتند در يك ورقه که دکتر میلسپو به مجلس فرستاد حقوق يك عده از مهندسین را نوشته بود که از این دو بیست و پنجاه هزار تومان داده میشود . حقوق مستر پلند در دو سال چهار و چهار هزار تومان میشود باقی دیگر که دو بیست هزار تومان و چیزی میشود معلوم نیست بکجا مصرف شده و قبل از این هم که مهندسین مشغول کار شوند که پولی خرج نکرده اند اولاً خوبست حساب آن دو بیست و پنجاه هزار تومان معین شود که اینها حقوق کدام دسته از مهندسین است و این پولی که اینجا میخواهند بگیرند حقوق کدام دسته است تا مجلس بتواند رأی بدهد اما این جا برداشته اند بطور کلی نوشته اند . گر چه کمیسیون بودجه این را اصلاح کرده ولی در خود

لایحه دولت قسمت اعظمش نوشته است خرج اداری در صورتیکه در قانون دهم اردی بهشت ۱۳۰۶ نوشته شده است باید خرج اداریش جزو بودجه منظور شود و این پنج میلیون فقط برای خرج راه و ادوات و مهندسی است و این مطابق صریح قانون است که مینویسد (مخارج لایحه برای ساختمان راه آهن از قبیل خرید ادوات و حقوق متخصصین - مزد کارگر نحت نظارت و نفتیش رئیس کل مالیه بعمل خواهد آمد) و در مرتبه فواید عامه که بان عرض و طوری است و این همه محاسب دارد که تقریباً صد و بیست نفر محاسب دارد اینها نمیتوانند از برای بازده شایسته نفر مهندس يك صورت حقوقی معین کنند و بیایند به مجلس که اینطور بشکل تاریک و مبهم بنویسند؟ بکفایت دیگر اینچنین نوشته است فقره پنجم تعاریفات مهندس هشتاد و پنج هزار تومان در کمیسیون بودجه توضیح دادند که يك مدرسه مهندسی وزارت معارف میخواهد تأسیس کند و میخواهند يك کمک خارجی به آن مدرسه بدهند و يك کلاس نیمچه مهندسی درست کنند. يك قسمت از این پول هم برای مخارج آن ده نفر شاگردی است که آقای تقی زاده پیشنهاد کرده اند بفرستند باروبا ملاحظه بفرمائید اینهم بطور کلی و مبهم است. يك وزارتخانه باید معین کند که چند نفر شاگرد میخواهد بخارج بفرستد و خرج سفر و تحصیل آنها برای يكسال چقدر است. و بطور واضح بفرستند بمجلس و همچنین اگر بخوانند کلاس مهندسی تهیه کنند آن را هم باید خرجش را معین کنند و بنویسند فلانقدر برای فلان مدرسه. اما بطور گزیده نوشته اند هشت هزار و پانصد تومان بنده نمیدانم این بچه درد میخورد هشت هزار و پانصد تومان خرج فرستادن محصل به اروپا و کمک به مدرسه مهندسی وزارت معارف. روی هم رفته این يك لایحه تاریک و مبهمی است و تاریک تر از این آن لایحه است که بعد خواهد آمد و يك استباهی هم که در بیانات آقای رئیس الوزراء بود این است که

آن صورت مفصل هست و نمالیه هم داده شده است و بطوری که سابقاً هم عرض کردم به کمیسیون هم خواهد آمد به مجلس هم خواهد آمد همه دقت ما را هم خواهند فرمود ولی در اینموقع تنگنا و برای اینکه در تکمیل همچو اعتباری را خواسته ایم. این را هم که در پنج قلم نوشته اند بنده شخصاً برای اینکه باز معطل نشود که بروند عوض کنند قبول کرده و لا این را يك گله باید بنویسند در يك ماده صدر هشتاد هزار تومان اعتبار میخواهند برای این سه ماهه تا وقتی که بودجه بگذرد. حالا کمیسیون صد و پنجاه هزار تومان کرده خیلی خوب و بعقیده بنده موقع این تفصیلات و تطویلات نیست. اگر بنده يك چیزی اشاره عرض کردم و مستقیماً راجع میشود بفرمایش آقای ارباب برای همین بود که بعضی سخن ها و مذاکرات يك مفهومی لازم دارد.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
رئیس - رأی گرفته میشود بماده واحد باوراق.

کازرون - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

کازرون - عرض کنم يك لایحه که مقاجاة و ناگهان به مجلس آمده و درش مطالعه نشده و ما تازه بواسطه مذاکرات کم کم میخواهیم مطلب را بفهمیم يك مرتبه میگویند رأی بگیرید مذاکرات کافی است. و اگر خدای نخواسته بواسطه اینکه بنده درست علم و اطلاع پیدا نکرده ام و همینطور سایر رفقای من که مثل من ملتفت نشده اند رأی ندادند آنوقت آقای رئیس الوزراء گله میکنند که شما که اعتماد دارید بدولت چرا نظارت خودتان را در جزئیات توقع دارید. پس بگذارید مذاکره بشود و در ضمن مذاکره مطلب روشن بشود تا همه مطلع شوند.

رئیس - رأی میگیریم بکفایت مذاکرات آقایان موافقین

قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - اکثریت است. دو فقره پیشنهاد رسیده است قرائت میشود
(تشریح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد آقای تقی زاده: تبصره ذیل را بآخر ماده واحد پیشنهاد میکنم.

تبصره - از اعتبار مصوبه در این قانون هیچ حقوقی بتابع خارجی که کمترین آنها بتصویب مجلس رسیده باشد پرداخته نخواهد شد مگر بعنوان روز مزدی ولی مشروط بر اینکه این ستخدام روز مزدی از شش ماه تجاوز نکند.

رئیس - بفرمائید

تقی زاده - بنده اجازه خواسته بودم در اصل ماده مذاکره کنم و عقیده ام این است که ایماه بقدری مغشوش و مخلوط است که قسمت زیادی از ماها اصلاً ملنفت نمیشویم که رأی بدهیم و آقایان هم عجله دارند در کیفیت مذاکرات ولی بنده در يك نکته اش این مسئله را خیلی اهمیت میدهم برای اینکه در بیست سال مشروطیت يك سنت و سیرتی جاری شده است که متکی بقانون اساسی است مامستخدم خارجی در مملکت خودمان قبول نمیکنیم بخدمت مگر آنکه کمترین آنها بتصویب مجلس رسیده باشد. اگر این يك حکمتی و يك معنائی داشته است هیچ فرق ندارد که يك کسی را ده ماه بگذارند آنجا و امور مملکت را هم بدهند بدستش و روز مزدی باو حقوق بدهند این هیچ فرقی ندارد. کیفیت پول دادن روز مزدی بقدر ذره از حکمت لزوم تصویب مجلس شورای ملی کم نمیکند. این مسئله برای پولش نبوده است که گفته اند باید مستخدم خارجی کمترانش بیاید به مجلس و در مجلس تصویب شود بلکه برای ملاحظات سیاسی بوده که آیا نمایندگان ملت و مجلس شورای ملی صلاح میدانند که این آدم که مال فلان مملکت و فلان ملت است و دارای فلان معلومات است بان کار گذاشته شود یا نه اینجا در این اواخر يك ترتیبی اتخاذ کرده اند

و آن روز مزدی است در مواردی که تنگدستی بوده و میخواستند کنتراش را به مجلس بیاورند هنوز مجلس باز نشده بود یا تعطیل بوده یا احتیاج فوری که داشته اند گفته اند روز مزدی بشود ولی این مسئله را نباید گذاشت در این مملکت سابقه بشود و کم کم تصور شود که مدتهای مدیدی يك سال دو سال سه سال خارجیها را در این مملکت بیاورند مستخدم کنند و امور مملکت را بدستان بدهند فقط پولشان را روز مزدی بدهند این هیچ فرق نمیکند. لذا بنده پیشنهاد کردم که از این اعتباری که تصویب میشود هیچ اتباع خارجی حقوق داده نخواهد شد مگر بعنوان روز مزدی آنها بشرط اینکه از شش ماه تجاوز نکرده باشد. اگر يك کسی از هفت ماه پیش تا کنون روز مزدی میگرفته بان شخص نمیشود داد و این ششماه را بنده مخصوصاً برای وسعت و برای اینکه دست دولت تنگ نشود این پیشنهاد را کردم ولی امیدوارم همانطور که در کمیسیون خارجه در ضمن یکی از لوائح يك ماده الحاقیه گذاشته شده که يك ترتیبی برای این کار داده شود که کار روز مزدی خیلی محدود و دائره اش ضیق شود و در آتیست استخدام آنها از تصویب مجلس بگذرد آقایان هم پیشنهاد بنده را قبول فرمایند که بطور غیر محدود استخدام خارجیها بعنوان روز مزدی بعمل نیاید.

وزیر عدلیه - یکمرتبه دیگر خوانده شود.

(پیشنهاد آقای تقی زاده مجدداً بشرح سابق خوانده شد)
رئیس الوزراء - بنده این را قبول میکنم با يك شرط و آن این است که اگر آنهاست که روز مزدی گرفته اند تا آن روزی که موقوف میکنم بیش از شش ماه باشد نفرمایند بقیه اش را چرا دادید

تقی زاده - بنده این طوری که فرمودند قبول میکنم.

رئیس - پیشنهاد آقای بامداد

(بناحو ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تمام اقلام حذف و فقط تمام مبلغ اعتبار داده شود.

رئیس - بفرمائید

بامداد - اگر يك مخالفی میشود نه آقای رئیس الوزراء و نه دیگران نباید تصور فرمایند یا راه آهن مخالفت میشود خیر زیرا مجلس رأی داده است خطش را هم معین کرده است و مخارج زیادی هم کرده ایم متخصص هم آورده ایم بقیه را هم میآوریم و برای این مملکت تا حالا خیلی گران تمام شده است و هیچکس هم نمیخواهد از میان راه برگردد. ولی صحبت در سر تنظیم این لایحه است که مخالف است بقانونی که در دهم اردیبهشت در همین مجلس تصویب شده است از دهم اردیبهشت تا حالا البته آقای رئیس الوزراء با آقای وزیر فواید عامه با معاونشان با آنهاهم مؤسسات میتوانستند مطابق بصره دوم قانون اردیبهشت يك بودجه تنظیم بکنند بردارند بیاورند اینجا و يك اقلام مبهمی را بیاورند. لایحه دولت را اگر آقایان تطبیق کنند بلا لایحه کمیسیون معلوم میشود که چقدر مبهم است و آب بر میدارد. در تمام اقلام مخارج اداری هست. مدرسه مهندسی هست. متخصص هست و بالاخره مخارج اداری جزء لا ینفک این لایحه است و بنده چون این را مخالف قانون میدانم اصلاً موافقت نکردم آقای رئیس الوزراء بفرمایند اگر بکسی اعتماد دارید دیگر این حرفها چیست. اعتماد منافاتی با نظارت ندارد. فورمول دیگری که هست این است که میگویند آن متخصصی که شما آورده اید هر چه میگوید باید بکنید. آن لامبرک و دو ناروئسای ژاندارم هم که متخصص و مستشار ما بودند هر چه میگفتند ما میکردیم حالا هم دولت البته محل اعتماد است. اولاً يك اقلیتی هم هست که بجای خودش هست. بنده هم که جزو اکثریت هستم و رأی داده ام حق نظارت دارم. بنده اولاً میتوانم بگویم این مخالف فلان قانون است مخالف همین قانون دهم اردیبهشت است که تصویب کردیم.

بنده عقیده ام این است که این اقلام را حذف کنیم و این صد و پنجاه و سه هزار تومان یا صد و هشتاد و سه هزار تومان را که خود آقایان خواسته اند بطور درست به آقایان بدهیم که معلوم بشود مسئول کیست و الا این اقلامی را که ما رأی میدهیم فردا میگویند که شما رأی دادید و آنوقت بدست نفر مباشر و هفت نفر محاسب و شش نفر ثبات و دو هزار نفر فلان و فلان درست میکنند و بعد در بودجه جزء برای ما میآورند. ما میگوئیم خیر يك قلم درست بمسئولیت خودتان داده ایم ما اینها را قبول نداریم. اما با این ترتیب میگویند شما این اقلام جزء را تصویب کردید و ما هم بر حسب تصویب شما رقیبم اعضای خبر کردیم و حالا هم آمده اند و چند ماه کار کرده اند و نمیشود بدیختها را بیرون کرد. ولی مسئولیت خودتان ما این مبلغ را تصویب کنیم آنوقت خودتان مطابق صرفه و صلاح که این پول راه آهن تفریط نشود خرج کنید. نظر آقایان هست ما صدی هشت مخارج اداری را از عوائد قند و شکر کسر کردیم و صدی سه قرار دادیم برای دفت در این که این پول فقط و فقط بمصرف راه آهن برسد. در ضمن يك عده هم بیکار شدند و گفتند کمیسیون بودجه و مجلس کسر کرده آمدند ما گفتند ما هم گفتیم بله ما کسر کردیم برای اینکه زیاد بود و این باید مخارج خود راه آهن بشود ما نمیخواهیم اعضای اداری درست کنیم ما که این قدر بمردم فشار میآوریم و بودجه اش را کم میکنیم نمی آئیم و بان اقلام مبهم و کلی رأی بدهیم که بر خلاف قانون است عقیده بنده این است که يك قلم اعتبار بدهیم به آقا که بمسئولیت خودشان کار کنند که فردا بهشان بگوئیم آقا اینها زیاد است و از بودجه بزنیم

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - پیشنهادی که آقای بامداد فرموده اند درست نقض غرض میشود زیرا در قانونی که اشاره فرمودند قید کردیم که دولت مکلف است بودجه تفصیلی

راه آهن را به جزء بیاورد. حالا هم همین تکلیف را باید دولت انجام بدهد و حاضر بکند و همینطور که آقای رئیس الوزراء فرمودند حاضر کرده اند و فرستاده اند وزارت مالیه البته تا جرین خودش را تمام کند و بیاید به مجلس طول میکشد و ممکن است تعطیلی در این کار بشود و با ضافه چون مجلس هم تعطیل میشد دولت تا گریز شد و قبلاً بطور اعتبار این را بقید اینکه بودجه تفصیلی آن را تقدیم خواهد کرد از مجلس بخواهد و این پیشنهاد شما درست برعکس نظریه خودتان است برای اینکه اگر يك اقلامی نوشته شده است بهتر از این است که بطور درست باشد. این مثل این است که تماشایی را در مجلس نگاهدارند و اصلاً نگذارند عمرت مجلس را ببینند. آیا این بهتر است یا اینکه بیاید اینجا و فقط مذاکرات را بشنود؟ پیشنهاد شما این است که هیچ چیز مجلس را نبیند البته ما باید در نظر بگیریم و دولت هم بودجه اش را بیاورد مجلس ولی عجالتاً این طوری که دولت پیشنهاد کرده است خیلی بهتر از پیشنهاد شما است. برای اینکه باز يك اقلام و یک صورت جزء خاصی دارد شما میگوئید صد و پنجاه و سه هزار تومان درست. بنده میگویم این مبلغ این قدرش خرج ساختمان میشود. این قدرش خرج مهندس و فلان قدرش هم صرف میشود که در مدرسه مهندسی تربیت کنیم و بالاخره يك تفصیلی در این اجمال خود دولت قائل شده است و شما میگوئید درست باشد و این نقض غرض خودتان است

رئیس - رأی گرفته میشود بقابل توجه بودن این

پیشنهاد آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. پیشنهاد آقای دولتشاهی

(بمضمون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم مبلغ دو هزار تومان از قسمت چهارم لایحه حذف شود.

رئیس - آقای دولت شاهی

دولت شاهی - این لایحه اتفاقاً وقتی به بنده رسید که راپورت صحیه هم به بنده رسید. آن را که بنده مطالعه میکردم دیدم در غالب نقاط ایران مؤسسات صحیه و طبیب صحی هست. در صورتیکه ما این تشکیلات را در مملکت داریم چه معنی دارد که این دو هزار تومان بمصارف صحیه برسد و این پولی که خرج ساختن را آهن باید بشود خرج صحیه کنیم. این مستخدمین با مهندسی که در راه کار میکنند همه وقت بیکی از نقاط صحیه نزدیکند یا آن طرف یا این طرف و وسائلمان هم البته از وسایل بطیئه نیست و با وسایل سریع حرکت میکنند بنده تصور میکنم این مبلغ حذف شود و این اشخاص از مؤسسات صحیه که در هر جا داریم اگر موقعی مریض شدند استفاده کنند

رئیس کل صحیه (معاون فنی وزارت داخله) - اینکه آقای دولت شاهی فرمودند در غالب نقاط مملکت مؤسسات صحیه هست عرض میکنم ما يك مؤسسات صحیه کاملی نداریم و هر قدر ما بتوانیم از هر طرف کمک بمؤسسات صحی بدهیم باز کم است چنانچه آن روز هم عرض کردم موضوع صحی ایران کار دوست هزار تومان و يك میلیون و دو میلیون و سه میلیون نیست و خیلی بیش از اینها است زیرا هر يك یا دو قریه يك نفر طبیب میخواهد. بعقیده بنده بهتر این است در این قسمت مخالفت نفرمائید زیرا هر قدر کمک بصحیه بشود مورد دارد.

رئیس الوزراء - بنده خیلی مایلیم از هر طرف نسبت ببودجه صحیه کمک شود ولی کما میگویم اگر این قسمت را بعهده صحیه بگذاریم خیلی اسباب درد سرشان خواهد شد زیرا تصور نمیکم صحیه ما این قدر بسط داشته باشد که در دره آب ریز لرستان و دره کشکان لرستان و تمام نقاط عرض راه و وسایل صحیه موجود باشد این صحیه که این جا منظور شده است يك طبیب است و يك

رئیس - نفرمائید

کازرونی - بنده باز خیلی متأسفم که در حل قضیه درست مطالعه و مروری نکرده ام. حتی اینکه مطالبی که مذاکره میشود درست نمیتوانم آنچه در قلم است تطبیق کنم زیرا می بینم ما يك وقتی يك اعتباری به رئیس الوزراء یعنی دولت دادیم و حالا نمیدانم این اعتباری که میخواهند برای چیست؟ و بنده کلیه مخالفتم با این اعتبارات کم کم مجلس شورای ملی منحصرأ به اعتبارات بر گذار می شود. همه چیز سر بسته و باعتبار و فوریت میگردد و بالاخره بنده نمیدانم چاره این کار چیست؟ و چکار کنیم که پیش وجدان خودمان مسؤول نباشیم بنده که نمیدانم این جا مینویسد مخارج مسافرت و حمل و نقل مستخدمین خارجی. مهندسی از قبیل اشیاء منقول هستند که ما خرج حمل و نقلشان را در قانون معین میکنیم؟! معلوم می شود از اشیاء منقوله هستند... (خنده نمایندگان)

کازرونی - مرادم اصول منقوله است... بعضی از نمایندگان - این قلم حذف شده است در کمیسیون بودجه کازرونی - اگر حذف شده است پس عرضی ندارم رئیس - پیشنهاد آقای دکتر سنک (بمضمون ذیل خوانده شد) بنده پیشنهاد میکنم مبلغی را که برای سرویس طی و صحی معین شده است در تحت نظر اداره کل صحیه مملکتی مصرف شود.

رئیس - نفرمائید

دکتر سنک - بنده تصور نمیکم بایبانی که آقای رئیس کل صحیه فرمودند هیچ محتاج باشد که يك توضیح مفصلی بدهم. چون موضوع فنی است و البته اشخاصی را که میاورند برای اینکار برای مهندسی است پس خوبست وقتی که میگوئیم طبیب معین شود یا تنظیم دواجات با

سازآوری که مربوط به صحیه است در تحت نظر صحیه باشد.

بکنفر از نمایندگان - دوباره خوانده شود (مجدداً بشرح گذشته خوانده شد)

وزیر عدلیه - بنده تصور میکنم مسائل را نباید با هم مخلوط کرد همه ماها معتقدیم که باید توجهی نسبت به امور صحیه این مملکت کرد و آن چه هم از دستمان برآمده از طرف دولت شده و آقایان نمایندگان هم در این اواخر کاملاً مساعدت کرده اند و لیکن اینجا يك موضوع دیگری است. البته وقتی میخواهند طبیب معین کنند برای يك جائی ممکن است بداره صحیه مراجعه کنند و طبیب را صحیه معین کند که دیپلم داشته باشد و بالاخره اداره صحیه معرفی کند شاید هم خیلی خوب باشد ولی کار راه آهن را نباید مخلوط کرد این قضیه که وسایل اولیه ش هم هنوز آقدر فراهم نیست و بنده تصور میکنم بهتر این است آقا موافقت نفرمائید و پیشنهاد خود را مسترد نمایند و بصل لایحه رأی گرفته شود.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - این مسئله را که آقای وزیر عدلیه فرمودند عرض میکنم يك عملیاتی هستند که در راه کار میکنند و میخواهیم يك طبیبی همراه آنها باشد که آنها را معالجه کند. آقای اداره صحیه پس فردا يك بودجه برای دوتا طبیبی که میخواهند برای راه آهن بفرستند درست میکنند.

دکتر سنک - اجازه میفرمائید يك توضیحی بدهم.

رئیس - خیر. آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(چند نفری برخاستند)

رئیس - تصویب نشد. پیشنهادی آقای فیروزآبادی

کرده اند که قسمت اولش رد شده بقسمت دومش رأی میگیریم.
(پیشنهاد مزبور بشرح ذیل قرائت شد)
(پیشنهاد میکنم که دوهزار تومان حقوق طبیب و قیمت دواجات و غیره و همچنین هفت هزار و پانصد تومان مخارج اعزام محصلین بخارجه و کمک خرج مدرسه مهندسی و وزارت معارف حذف شود
رئیس -- قسمت اولش چون رد شده راجع به قسمت

دوم توضیح بدهید

فیروز آبادی -- راجع به قسمت اول که رأی داده نشد راجع به قسمت دوم عرض میکنم. ما وزارت معارف و وزیر معارف داریم. اولاً آن اندازه اعتبار که برای وزارت معارف لازم بوده است گرفته شده و دیگر نمی شود هر روز که پیشنهاد يك كاری در این مملکت می شود يك بودجه معارف و يك بودجه صحیه علیحدّه باز برای آن كار معین كرد باین ملاحظه بنده ذكر این قلم را در این جا لازم نمی دانم و عقیده ام این است همان طوری که رأی داده شده این پول بمصرف برسد. يك صد و پنجاه هزار تومان سابقاً داده شده يك صد و پنجاه و سه هزار تومان هم حالاً می خواهند در صورتیکه ما هنوز دارای يك وجب خط آهن نشده ایم. و بنده با کمال اعتماد و اطمینانی که به آقای رئیس الوزراء دارم نمی دانم چه شده که این دفعه نظرشان اینقدر بلند شده و زیاد زیاد پیشنهاد خرج میفرمایند. خدا شاهد است که اینرا بنده خلاف عرض نمیکنم. بنده از قدیم خدمت ایشان ارادت دارم و حالیه هم عقیده دارم ولی ضمناً هم عقیده دارم که ایشان يك قدری در مخارج خود داری کنند و جلو بعضی مخارج زیاد و گراف را بگیرند و پیشنهاد نکنند تا بلکه انشاء الله این پول تمام نشود و در نتیجه ما موفق به کشیدن خط آهن بشویم. هر چه که تا کنون پیشنهاد شده ما می بینیم خرج اداری است. خرج مقدماتی و غیر اساسی است. هر چه پیشنهاد و تصویب میشود تمام غیر از آن

منظور اصلی است. اگر این ترتیب باشد و اینطور مخارج بشود دو سال سه سال دیگر هم طول خواهد کشید بدون اینکه ما دارای خط آهن بشویم. امیدوارم قدری ملاحظه فرمایند که این پول تمام نشود و طوری شود که خرج خود راه آهن بشود. خرج مقدماتی خرج طبیب. خرج ذوب آهن و از این قبیل چیزها نشود باین ملاحظه بنده این عرایض را عرض کردم.

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- بنده اولاً بمقام ریاست عرض میکنم که هوا خیلی گرم است و ماده نصت و سه را هم خوب است ملاحظه فرمایند در موقع توضیح پیشنهادات خیلی افراط و تفریط میشود. خوب است آقایان اصول و قوانین را هم در موقع توضیح در نظر بگیرند. این چیزی که مطرح است همان پیشنهادی است که آقای تقی زاده و آقای فرمند پیشنهاد کرده بودند که چند نفر شاگرد باروفا فرستاده شود و این قانون است زیرا مجلس رأی داده و گذشته و حرف در اطراف این مطلب موردی ندارد. در دوره پنجم آقای تقی زاده يك حرف اساسی فرمودند و گفتند ما می خواهیم راه آهن درست کنیم ولی هیچ نداریم باید مهندس متخصص عالم آهن و اسباب و ادوات و آدم همه چیز را از خارج بیآوریم. یکی از کارهای اساسی همین است که يك اشخاصی بروند بخارجه و تحصیل کنند و متخصص بشوند و برگردند باین مملکت و خدمت کنند. بهر حال این يك قانونی است که از مجلس گذشته و ما که راه آهن می خواهیم ناچاریم مقدمات آنرا فراهم کنیم این دیگر حرف ندارد.

رئیس -- رأی گرفته میشود ماده واحده با اوراق آقایانیکه تصویب میکنند اوراق سفید خواهند داد و الا اوراق کبود خواهند داد.
بکنفر از نمایندگان -- خوب است ماده دوباره قرائت شود.

خطیبی -- اعلان رأی داده شده است.

رئیس -- عرض کردم باید رأی گرفت. من باب تذکر عرض میکنم که پیشنهاد آقای تقی زاده هم جزو ماده است نسبت به ماده واحده بضمیمه پیشنهاد ایشان رأی گرفته میشود.

(در این موقع اخذ و استخراج آراء بعمل آمده نتیجه اینطور حاصل شد)

ورقه سفید علامت قبول ۶۷

ورقه کبود علامت رد ۳

رئیس -- عدد حاضر نود و چهار با کثرت شصت و هفت رأی تصویب شد

اسامی موافقین

آقایان: فرمند -- محمود رضا -- خطیبی -- کی استوان دشتی -- امام جمعه اهر -- بنی سلیمان -- جلالی -- میرزا حسن آبت الله زاده -- انجمنی -- دادگر -- دکتر سنک -- غلامحسین میرزا مسعود -- روحی -- عباس میرزا -- میرزا عبدالله خان وثوق -- میرزا سید علی -- آقا سید یعقوب ملک مدنی -- موقر -- مدرس -- معتمد التولیه -- بدر -- نگهبان -- ثقه الاسلام بروجردی -- شیخ الاسلام ملازری -- ثقه الاسلامی -- بالیزی -- حاج میرزا مرتضی -- امام جمعه شیراز -- فرمند -- دولتشاهی -- حاج آقا رضا رفیع -- مرتضی قلیخان بیات -- سید حسین آقایان -- یاسائی -- زوار -- اعتبار -- ملک آرائی -- محمد تقی خان اسعد -- ملک ابرج پور تیمور -- وزیري -- ارباب کیکسرو -- ساکینیان -- اعظمی -- ابراهیمی -- دکتر رفیع خان امین محمد ولی میرزا -- میر ممتاز -- اسکندر خان مقدم -- وکیلی طباطبائی -- دکتر لقمان -- اسکندری -- آقا علی زارع -- میرزا ابراهیم خان قوام -- سلطان محمد خان عامری ذوالقدر -- آقا زاده سبزواری -- دکتر طاهری -- حاج میرزا حبیب الله امین -- افسر -- سید کاظم زدی -- فهیمی -- نجومی -- افشار -- ابلخان -- دیوان بیکی

اسامی مخالفین

آقایان: فیروز آبادی -- تقی زاده -- دکتر مصدق رئیس -- عده کافی نیست چند دقیقه تعطیل میشود (در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیمساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس الوزراء -- این لایحه راجع به مهندسی است که الان صحبتش بود تقدیم میشود و به وضعیت حالیه استدعای فوریت هم میشود.

رئیس -- تقاضای فوریت شده است.

دادگر -- بنده در دستور عرض دارم.

رئیس -- سه فقره پیشنهاد رسیده است راجع بدستور.

قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

ملاحظه اینکه خرج تحصیل و معیشت يك طفل ایرانی غلامحسین خان یسر بقراط چیزی نیست که با نظر معارف پرور نمایندگان مباحث داشته باشد بالخصوص در صورتیکه بیش از این مبلغی که برای شهریه او مقرر شده حقوق پدرش حذف میشود و از طرفی امید میرود که بدون مذاکره این کار خدا پسندانه در چند دقیقه خانه یافته مانع جریان کار جاری مجلس نباشد پیشنهاد میکنم در اول دستور و مقدم بر مطالب طولانی باین قضیه رأی گرفته شود

(امضاء رفیع -- دادگر و عده از نمایندگان)

پیشنهاد میکنم بلافاصله بعد از تصویب لایحه فعلی اضافات فوائد عامه و خارجه مطرح شود (دشتی)
پیشنهاد میکنم راپورت اداره مباحثرت و کمیسیون محاسبات راجع به تعزیه داری خامس آل عباس (ع) مطرح شود. (حاج شیخ بیات)

رئیس -- آقای دادگر

دادگر -- همانطوریکه آقای رئیس الوزراء فرمودند ماه و اوجه با مطالب خیلی فوری هستیم و تکلیف اخلاقی ما هم این است که

قبل از تعطیل مسأله که اهمیت دارد تمام کنیم. و بنده در ختام جلسه میخواستم پیشنهاد کنم که غیر از سه شنبه که روز رسمی جلسه است در صورت ضرورت چهارشنبه بایک روز دیگری را برنده جلسه اضافه کنیم تا بتوانیم مطالبی که فوری و مهم است ختم کنیم. و بنده دلیل دیگر هم درم و آن این است که آن فاصله و هوای بسیار گرمی که ما از اوتس داشتیم تمام شده و نسبتاً در وقت معتدل تری واقع شده ایم ما التهاب داشتیم که آنوقت مطالب زود بگذرد زیرا هوا خیلی گرم بود. مسأله هم که حالا باقی است همه مهم و فوری است ولی طول ندارد. این پیشنهادی که ما تقدیم کرده ایم و تقریباً چهل پنجاه نفر هم امضا کرده ایم بیش از چهار پنج دقیقه کار ندارد. و به هیچیک از امور فوری هم مزاحم نیست و استدعا میکنم آقایان موافقت بفرمایند که این کار در درجه اول زودتر بگذرد زیرا راجع است بیک طفلی که شاید خودش هم با حالت انتظار در بین تهاشچی ها نشسته باشد و باحالت منتظر این توقع را داشته باشد که زودتر تکلیفش معین شود. رئیس الوزراء - بنده با اظهارات آقای دادگر موافقم ولی انشالله امیدواریم آن چیزی که پیشنهاد کردند یعنی اضافه جلسات صورت بگیرد

رئیس - مخالفی ندارد؟

بعضی از نمایندگان خیر

رئیس - ماده واحده قرائت میشود.

(شرح آتی خوانده شد)

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده می شود که از ابتدای فروردین ۱۳۰۶ تا مدت پنج سال ماهی بیست و پنج تومان برای خرج تحصیل غلامحسین خان وارث منحصر بفررد مرحوم میرزا هادیخان پرداخته و مستمری موروثی او را از دفاتر مربوطه مستمریات حذف نماید. رئیس - مخالفی دارد؟ (جمعی از نمایندگان - خیر) رأی گرفته میشود با اوراق آقایانیکه تصویب میکنند ورقه

(پیشنهاد اداره مباشرت و خبر کمیسیون محاسبات بشرح ذیل خوانده شد)

نظر باینکه در سنوات گذشته قاعده عزاداری و سوگواری حضرت خامس آل عبا علیه الصلوة والسلام در سه روز آخر صفر در مجلس شورای ملی برقرار میگردد و محلی مخصوص برای مخارج آن خرج از بودجه منظور بوده و در هذه السنه در آن محل بقدر ضرورت وجهی موجود نیست و با علاقه مندی شدیدی که آقایان نمایندگان عظامه به اجراء مراسم عزاداری در دو سه روزه اول صفر درند اداره مباشرت مجلس بقید فوریت ماده واحده ذیل را پیشنهاد نموده تصویب آنرا استدعا دارد.

ماده واحده - مجلس شورای ملی بداره مباشرت اجازه و اعتبار میدهد برای اقامه عزاداری حضرت خامس آل عبا علیه الصلوة والسلام بمحدود معمول سنه مضیه ۱۳۰۵ در سه روزه ماه صفر هذه السنه ۱۳۰۶ اجراء وظیفه نموده بعد از وضع محل مخصوص که در هذه السنه موجود است و خواهد بود مبلغ دوهزار و پانصد تومان از وزارت مالیه علاوه بر بودجه مصوبه مجلس دریافت دارد.

خبر کمیسیون محاسبات :

کمیسیون محاسبات بودجه پیشنهادی اداره مباشرت را نسبت به مخارج روضه خوانی تحت دقت و مطالعه در آورده و کلیه مخارج لازمه آن را اعم از آنچه وجه موجودی باسم محل مخصوص در اداره مباشرت موجود است و غیر آن به مبلغ یک هزار و هفتصد و پنجاه تومان تصویب مینماید.

رئیس - آقای ارباب کیخسرو

ارباب کیخسرو - اولاً اینکه در ضمن آن لایحه تقدیمی اداره مباشرت ذکر شده (در اول صفر) از نقطه نظر این بود که بعضی آقایان در پیشنهادی که در جلسه خصوصی کرده بودند اینطور در نظر داشتند ولی حالا بنده در این جا از آقایان تقاضا دارم موافقت و

مساعدت بفرمایند که در همین سه روزه آخر صفر عمل آید. زیرا در آن موقع اسباب کار و وسائل فراهم تر است. و عجله آقایان آنوقت برای این بود که تصور میشد مجلس تعطیل میشود و اصل موضوع از بین می رود. ولی حالا چون در سانس رأی داده میشود و آن مقصود اصل تأمین میشود بهتر است که همین سه روزه آخر صفر بگذرد. ما در قسمت خبر کمیسیون محاسبات که بطور کلی عن روه مقصد و پنج تومان پیشنهاد کرده اند بنده برای توضیح عرض میکنم که در سال گذشته مطابق تصویبی که مجلس خصوصی کرده بود سه هزار و سیصد تومان مصرف روضه خوانی شد و بعضی شاید اینطور تصور کرده اند که این بوی صرف استی و شمرت شده در صورتیکه هیچ اینطور نیست. زیرا در مجلس روضه خوانی جز چای و قندین و قهوه چیز دیگری صرف نمیشود و از این مبلغ هم بیش از سیصد و پنجاه تومان صرف چای و قندین و قهوه نشده باقی دیگر اقلیمی بوده که بمصرف دیگر رسیده است. مثلاً بیک قلم هزار و هفتصد تومان آن حق آقایان و عاظ و ذکرین بوده. بنده خواستم تذکراً عرض کنم که آقایان در موقع تصویب مراعات و ملاحظه این ها را بفرمایند فردا که مقام منعم ریاست یا هیئت محترم رئیسه یک اشخاصی را دعوت می کنند در محظور و زحمت نباشند البته هر قسم که مجلس شورای ملی تصویب کند اداره مباشرت مکلف است اجرا و رفتار کند. بنده محض تذکر عرض میکنم که خوب است طوری بشود که فردا اسباب زحمت نباشد. یک اصلاح دیگری هم که لازم است در خبر کمیسیون محاسبات بشود این است که در اینجا بطور کلی هزار و هفتصد و پنجاه تومان در نظر گرفته شده و هیچ معلوم نیست که از خزانه دولت باید گرفته شود تا از محل خاص دیگری است و بالاخره عقیده بنده این است که با این ترتیب بین وزارت مالیه و اداره مباشرت برای تعیین محل مشاجره خواهد شد و معلوم نیست آن محل از کجا و چقدر است

سفید خواهند داد (در این موقع اخذ و شماره آراء بعمل آمده است و هفت ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر هشتاد و شش با اکثریت صوت و هفت رأی تصویب شد.

سامی رأی دهندگان

آقایان: آقا میرزا علی حق نویس - تقی زاده - دکتر لقمان - آقا سید ابراهیم ضیاء - فسر - آقا سید کاظم بزدی - فهیمی - دکتر طهری - نجومی - افشار - افخمی - امیر حسینخان ایلخان - بی سلیمان - دیواز بیگی - محمود رضا - کی استوان - بدر - دکتر سنک - امام جمعه شیراز - دادگر - دشتی - غلامحسین میرزا - عمادی - فرمند - خطیبی - میرزا هاتم آشتیانی - حاج میرزا مرتضی - نگهبان - میرزا ابراهیم آشتیانی - ثقة الاسلامی طباطبائی دیبا - امام جمعه شهر - موقر - دولت شاهی - حاج آقا رضا رفیع - مرتضی قلیخان بیات - جلالتی - باسائی - نوبخت - خواجوی - ملک ابرج میرزا پور تیمور - روحی زرار - میرزا عبدالله خان وثوق - وزیر - اسعد - معظمی - پالیزی - اردب کیخسرو - سهرابخان - کتیبان کازرونی - عصر انقلاب - مولوی - امیر اسد الله خان آقا علی زارع - یحیی خان زنکنه اعظمی - میرزا حسن خان ابراهیمی - دکتر رفیع خان امین - اسکندری - محمدولی میرزا - میرتمتاز - اسکندر خان مقدم - وکیلی طباطبائی - میرزا جواد خان خوئی - جهانشاهی - فرهمند دکتر مصدق

رئیس - پیشنهاد شده است بلافاصله مسئله روضه

خوانی مطرح شود

بعضی از نمایندگان - صحیح است

رئیس - مخالفی ندارد؟

عده از نمایندگان - خیر

رئیس - رایورت کمیسیون محاسبات مطرح است

و وزارت مالیه چقدر خواهد داد. و تا این ششماه ها تمام شود خودش یکسال طول میکشد تا مرتفع شود و تا این ترتیب بعد از یکسال ما می توانیم روضه خوان بکنیم بنا بر این هر مبلغی که میدهند باید معین و معلوم باشد و آنچه که از خزانه دولت میدهند باید تصریح شود که مثلاً فلان مبلغ ما از خزانه بگیریم و هر قدر هم محل خاصی بود ضمیمه کنیم.

روحی - (مخبر کمیسیون محاسبات) - عرض میکنم راجع باینکه حالا روضه خوانی بشود یا آخر صفر زود تر بشود یا دیر تر البته مخالفی نیست. و همه موافقیم. اما راجع باصل موضوع همه ساله روضه خوانی که میشده مجلس جرائمی بوده که از خود آقایان و کلاء گرفته میشده یعنی از حقوق آقایان نمایندگان به صندوق جرائم میرفته و از آن پول روضه خوانی میشده ولی امساله بواسطه این مرخصی ها که کمیسیون عرایض داده و این استیذان های بی دربی که آقایان نمایندگان کرده اند دیگر محلی از این بات ندارند و بایستی از مالیه و خزانه مملکت این روضه خوانی بشود. بنده اولاً در این کار اشکالی می بینم زیرا مطابق قانون نمیشود رأی داد که از خزانه و مالیه مملکت روضه خوانی بشود زیرا و کبل حق ندارد پیشنهاد اضافه خرج بکنند. ما تمام این نظریات را با حضور آقای امام جمعه و سایر آقایان مذاکره کرده ایم و بالاخره در کمیسیون راه حلی پیدا کردیم. اینکه فرمودند همه ساله سه هزار و پانصد تومان خرج میشده البته اگر جلوگیری نشود ممکن است به دوازده هزار تومان هم برسد ولی ما آمدم و مخارج را برآورد کردیم به روزی شصت تومان و این مبلغ هم نسبتاً يك مبلغ کافی است و عمده مخارج هم عبارت است از مخارج قند و چای و پول آقایان و عاظم و ذاکرین که ما همه این ها را بدقت حساب و در کمیسیون رسیدگی کردیم و دیدیم که اگر بان ترتیب رأی داده شود کافی است. و این يك مسئله ایست که مجلس شورای ملی باید در آن حکمیت کند ولی بنده

هائی که شما تصویب میکنید ملت با این خرج بیشتر رضایت میدهد و راضی تر است. و افرادی که این پول را میدهند بالاتفاق راضی هستند که يك قسمت از این پول برای ترویج شعائر ملی و اسلامی و دینی و مذهبی آنها خرج شود. اما راجع باینکه فرمودند ما از جیب خودمان این خرج را بکنیم بنده عقیده ام این است که يك قسمت از این مخارج را از بودجه مملکتی مصرف کنیم هزار یا هزار و هفتصد تومان از مخارج روضه خوانی خوب است از بودجه عمومی مملکت تصویب شود و بقیه را آقایان از جیب خودشان بدهند و به اداره مباشرت اجازه داده شود که این وجوه را مصرف روضه خوانی رسانند. و غیر از آنچه که از بودجه مملکت داده میشود بقیه هر چه خرج شد آقایان از حقوق خودشان بدهند و بنده با این ترتیب کمال موافقت دارم.

رئیس - آقای معتضد استرآبادی
معتضد استرآبادی - بنده بالایحه کمیسیون محاسبات مخالفم.

رئیس - آقای مدرس
مدرس - بنده هم مخالفم
رئیس - آقای فیروز آبادی
فیروز آبادی - بنده هم مخالفم
رئیس - آقای فهیمی
فهیمی - بنده هم مخالفم
رئیس - آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - بنده موافقم
رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - نظر بنده موافق است بالایحه کمیسیون محاسبات و همانطوریکه آقای مخبر از روی عقیده اظهار کردند عقیده بنده هم همین است که باعلاقه که ما باقاعده تعزیه داری داریم بهتر این است که همان پیشنهاد

مخبر را قبول کنیم. و بهترین شکل این کار این است که دوهزار و پانصد تومان ما بدهیم که نفری بیست و پنج تومان باشد و هفتصد تومان هم اداره مباشرت محل دارد و با این سه هزار و دویست تومان خوب میشود روضه خوانی کرد و این هم معادل همان مبلغی است که همه ساله ما برای تعزیه داری خرج میکردیم. ما همه علاقه مند بحضرت سید الشهدا علیه السلام هستیم و خود حضرت سید الشهدا متوجه وضعیت مالی مملکت هست و بهترین طریق همین است که ما کمتر در این موضوع صحبت کنیم و همین شکل رأی بدهیم.

شیروانی - این پیشنهاد اصلاً قابل رأی نیست.
فیروز آبادی - چرا؟
شیروانی - کسی حق ندارد در حقوق دیگری مداخله کند شما راجع بخودتان حق دارید نه راجع بحقوق بنده
رئیس - آقای کازرونی
کازرونی - عرض میکنم يك حقیقی در پیش ما هست و هی سعی میکنیم که برای آن حقیقی که در خاطر من هست يك الفاظی ایجاد کنیم اصل مطلب این است که ما میخواهیم شعائر ملی را حفظ کنیم و آن را تجلیل نمائیم. اصل نظر این است آقای و کلاء ممکن است از خودشان عوض نفری بیست و پنج تومان دویست و پنجاه تومان هم بدهند ولی بنده میخواهم که مخارج روضه خوانی در بودجه مجلس وارد باشد. حالا آقا میخواهند يك بیج و تانی داده شود و يك طوری شود که امسال داخل بودجه مجلس نشود سال دیگر هم خدا کریم است اینکه میفرمایند نمایندگان از کیسه قنوت خودشان بدهند و برای رعایت حقوق ملت و تفریط نشدن مال ملت بهتر این است که بخزانه مملکت تخمیلی نشود این الفاظ البته خیلی خوب است، قشنگ است، اما خوبست معانیش را هم ملاحظه و رعایت کنیم...
زوار - بهتر از تو ملاحظه کرده ایم.
کازرونی - بنشین ساکت باش. در هر صورت بنده میخواهم عرض کنم این پول را که به هزار و هفتصد

و پنجاه تومان تقلیل داده اند یعنی وارد اقلام شده اند و زبیدی آن را حذف کرده اند و بحد امکان تقلیل داده اند اگر مقصود حد امکان است؛ بنده عرض می کنم همه جور میشود روضه خواند و ما میتوانیم در سه روز به مبلغ ده تومان هم روضه بخوانیم و این مبلغ هم البته حد امکان تقلیل است ولی سایر ترتیبات را هم باید مراعات کرد. البته اگر يك قلامی زبیدی است و چندان لزوم ندارد ممکن است بطور خصوصی پدر همین جا به اداره محترم مباشرت که ظرف اعتماد و امانت مجلس مقدس است تذکر بدهیم که آن اقلام زبیدی را دیگر امساله ندهند و خرج نکنند و بالاخره قسمت اعظم این پول همان مبلغی است که يك اشخاص فقیر و بی بضاعتی که امروزه منحصر و محدود شده اند و زندگانشان از این محل مخصوص باید اداره شود داده میشود. و بنده به آقایان نمایندگان اطمینان کامل میدهم که اگر رفواندم بکنید و افراد مردم این مملکت مراجعه بفرمائید ملاحظه خواهید فرمود که فقیرترین مردم این مملکت همان پول دهندگانی که ما پول میدهند و ما يك ماه تعطیل میکنیم و میرویم شیرین راضی هستند که این پول صرف تعزیه داری و تجلیل حضرت سید الشهداء علیه السلام بشود.

بعضی از نمایندگان - صحیح است.

مخبر - عرض میکنم در این موقع آقای کازرونی استفاده کردند و يك کلمات موهوبی بسازین گفتند. اقا: من و رفقای من بیش از شما علاقه بروضه خوانی داریم منتهی بنده تصریح میکنم که بر خلاف قانون نمی توانیم رأی بدهیم. وکیل حق پیشنهاد اضافه خرج ندارد. از حضرت رئیس هم ممکن است سؤال کنیم. وکیل نمیتواند اضافه خرج پیشنهاد کند.

بعضی از نمایندگان - این اضافه خرج نیست. جزء بودجه مجلس است.

روحی مخبر کمیسیون - اجازه بدهید. بودجه يك

فیروز آبادی - بنده دو پیشنهاد کردم

رئیس - پیشنهاد دیگران عین پیشنهاد آقای مدرس است پیشنهاد آقای مدرس قرائت میشود.

(بعبارت ذیل خوانده شد)

پیشنهاد می کنم به پیشنهاد اداره مباشرت رأی گرفته شود.

مدرس - عرض میشود بنده غلب فرمایشاتی که آقایان فرمودند تصدیق میکنم. ولی در عین حال عرض میکنم مذاکره اینکه برای روضه خوانی چقدر خرج میشود یا نمیشود این را بنده اصلاً خوب نمیدانم گفته شود ما سالی يك كرور تقریباً به اداره مباشرت اعتبار میدهیم و اطمینان هم داریم و البته ایشان هم نهایت مواظبت را خواهند کرد که زیاد خرج نشود. و در این مسئله روضه خوانی هم که یکی از کارهای مجلسی است (صحیح است) اینکه بنده عرض میکنم یکی از کارهای مجلسی است بجهت آن فرمایش است که آقا میفرمایند وکیل پیشنهاد اضافه خرج نمی تواند بکند بنده در جواب ایشان عرض می کنم که این کار یکی از کارهای مجلس است مثل باقی کارهای مجلس که بودجه آن را تصویب میکنیم. اینهم یکی از آن کارهاست که باید بودجه اش را تصویب کنیم. و با اطمینان که اداره مباشرت داریم و سالی يك كرور یا اعتبار میدهیم دیگر جایی حرفی نیست و البته اداره مباشرت هم مواظبت خواهد کرد که يك پول بی جا خرج نشود. البته ما هم حاضر نیستیم که يك شاهی بی جا خرج شود ولو در مصیبت حضرت سیدالشهداء علیه السلام ولی اگر از باب اتفاق بجای هزار و پانصد تومانی که پیشنهاد کرده اند مثلاً هزار و شصت تومان یا هزار و هفتصد تومان خرج شد نمیشود بجهت جزئی کمی و زبادی که میشود اساس را متزلزل کرد. اما در باب این پیشنهادی که آقایان فرموده اند. البته خیلی خوب است که آقایان و کلاء از خودشان خرج کنند ولی بهتر این است که آقایان در خانه خودشان

این خرج را نکنند. روضه خوانی مجلس باید از بودجه مجلس بشود و جزو کار مجلس است. لهذا من تقاضا کردم بجای خبر کمیسیون محاسبات بهان پیشنهاد اداره مباشرت یعنی بهان پیشنهاد آقای تربت رأی داده شود و ضمناً از آقای تربت و اداره مباشرت هم التماس می کنیم که وقت بفرمایند يك دستور بیجا خرج نشود.

رئیس - آقای حاج بیات هم که توضیح دادند حاج شیخ بیات - بنده به پیشنهاد آقای مدرس موافقم رئیس - آقای فیروز آبادی چطور؟
فیروز آبادی - بنده هم به پیشنهاد آقای مدرس موافقم.

رئیس - خبر اداره مباشرت مجدداً قرائت بشود یا لازم نیست؟

بعضی از نمایندگان - خبر لازم نیست خوب است رأی گرفته شود.

آقا سید یعقوب - بنده مخالفم. اخطار دارم. اجازه میفرمائید

رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - بنده میخواستم عرض کنم مطابق معمول و سابقه وقتی که در پیشنهادات يك اصلاحی واقع میشد و یا پیشنهادی در يك لایحه میشد نظر مخبر را هم جلب میکردند و عقیده او را استعمال مینمودند ولی حالا چطور در اینجا از مخبر سؤال نمیشود

رئیس - مخبر کمیسیون محاسبات خودشان بایشان اداره مباشرت مخالفند

آقا سید یعقوب - حالا شاید پیشنهاد را اداره مباشرت قبول کند.

مخبر کمیسیون محاسبات - گمان میکنم کمیسیون محاسبات با این پیشنهاد موافق باشد و این ترتیبی را که کمیسیون در نظر گرفته بهتر میدانند حالا نمیدانم اگر آقایان به این پیشنهاد رأی بدهند باز به کمیسیون خواهد آمد یا نه؟

رئیس -- رأی گرفته میشود به پیشنهاد اداره مباشرت با اوراق. آقایانیکه موافقت اوراق سفید میدهند (در اینموقع اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۷۴ و رفته سفید تعداد شد)

رئیس -- عده حاضر هشتاد و نه باهتاد و چهار رأی تصویب شد.

اسامی رأی دهندگان
 آقایان: دکتر طاهری - میرزا ابراهیم خان فحمی
 دکتر لقمان - نجوی - آقا زاده سبزواری - حاج شیخ عبدالرحمن - خواجوی - کی استوان - سید حسین آقایان
 عصر انقلاب - آقا شیخ محمد علی امام جمعه شیراز - میرزا حسین خان جلایی - سید زین العابدین فومنی - محمد هاشم میرزا افسر - میرزا عبدالباقی جهشمیدی - مرتضی قلیخان بیات - ذوالقدر - حاج آقا رضا رفیع - بنی سلیمان - دولت شاهي
 میرزا سید مهدی معتمد - بچی خان زنگنه اعظمی - آقاعلی زارع - امیر اسدالله خان عمری - فرزند - وزیری - ملک اندج پور تیمور - یاسائی - خطیبی - میرزا هاشم آشتیانی - دکتر رفیع خان امین - کازرونی اسکندر خان مقدمه - حاج میرزا مرتضی - ارباب کیخسرو - مولوی ثابت - غلامحسین میرزا - بامداد - میرممتاز - امیر تیمور کلالی - آیت الله زاده اصفهانی - طباطبائی و کیلی - بالیزی - معظمی - بهرا بختان - سید کاظم زردی - ملک آرائی - حاج آقا حسین زنجانی - دکتر مصدق - زوار محمد تقی خان اسعد - معتضد استرابادی - میرزا حسن خان ابراهیمی - فرهمند - میرزا ابراهیم آشتیانی - میرزا عبدالله خان ونوق - میرزا سید علی عمادی - نگهبان - ثقة الاسلامی - فهیمی - ثقة الاسلام بروجردی - طباطبائی دیب - سید یعقوب - دکتر سنک - دادگر - حاج شیخ بیات - میرزا حسین خان موقر - محمد امیر میرزا مدرس - آقا سید جواد محقق - حاج غلامحسین ملک میرزا علی حقنویس - امیر حسین خان ایلخان
 رئیس -- پیشنهادی از طرف آقای خطیبی رسیده

قرائت میشود.
 (مضمون ذیل خوانده شد)
 پیشنهاد میکنم روز دو شنبه و چهار شنبه هم جلسه رسمی تشکیل شود که لوایح فوری از تصویب بگذرد
 رئیس -- آقای خطیبی
 خطیبی - عرض میکنم چون روز پنجم صفر تعطیل مجلس شروع خواهد شد و يك لوايح مهمی هم هست که باید تکلیفش معین شود و تا تکلیف این لوايح معلوم نشده بنده تصور میکنم برای مجلس يك قدری مشکل خواهد بود که تعطیل کند. کما اینکه در جلسه گذشته پیشنهادی کردم که بودجه فوائده عامه جزو دستور شود اغلب آقایان و کلاء نه کمسیون بودجه اعتراض میکنند که چرا زودتر تکلیف بودجه های مملکتی را معین نمی کنند. بنده عرض میکنم تا تکلیف این اضافات ۱۳۰۵ معین نشود و از تصویب مجلس نگذرد تکلیف بودجه های مملکتی معلوم نخواهد شد این است که بنده پیشنهاد کردم که در صورت لزوم دو روز جلسه شود تا تکلیف این اضافات و سایر لوايح مهمه مملکتی از طرف مجلس معین شود.
 رئیس -- آقای رفیع .
 حاج آقا رضا (رفیع) - بنده پیشنهاد نماینده محترم را در باب این کار ها که معوق مانده تصدیق می کنم. ولی البته میدانید يك تنفس هم در کار لازم است دوشنبه را خدا برای تنفس معین کرده سه شنبه هم که داخل کار میشویم و جلسه داریم اگر لازم شد روز پنجشنبه را هم جلسه خواهیم کرد. اگر روز سه شنبه لوايح مهمه تمام شد و بتصویب رسید فیها و اگر تمام نشد روز پنجشنبه را هم جلسه میکنیم که نظر آقا هم تأمین شده باشد
 خطیبی - با این ترتیبی که اظهار فرمودند بنده هم موافقم
 رئیس - جلسه را ختم میکنیم. بقیه مذاکرات میماند برای روز سه شنبه
 (مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد)

قانون

تفسیر قسمت اخیر ماده ۲۷۹ قانون مجازات عمومی

مصوب جلسه ۸ مرداد یکهزار و سیصد و شش شمس

ماده واحده - قسمت اخیر ماده ۲۷۹ قانون مجازات عمومی از تعقیب قائلین و مختلسین اموال دولتی و اشخاصی که جعل سند و تزویر نموده و قبل از تصویب و انتشار قانون مزبور مرتکب جرائم مزبوره شده اند مانع نمیشد.
 این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هشتم مرداد ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

قانون

اعتبار یکصد و پنجاه و سه هزار تومان برای مخارج فنی و اداری راه آهن در سنه ۱۳۰۶

مصوب ۸ مرداد سنه ۱۳۰۶ شمسی

- ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که از محل پنج میلیون تومان اعتبار مصوبه برای احداث راه آهن تا تصویب بودجه فنی و اداری راه آهن برای سنه ۱۳۰۶ معادل مبلغ یکصد و پنجاه و سه هزار تومان بطور اعتبار در حدود قوانین مصوبه برسم علی الحساب بشرح ذیل:
- ۱ - حقوق متخصصین امریکائی و اعضاء فنی و اداری که در مرکز مشغول خدمت میباشند و مخارج اداری مرکز از قبیل خرید اثاثیه و ملزومات و کرایه خانه
 - ۲ - حقوق متخصصین و اعضاء فنی شش دسته مهندس سیار که در شمال و جنوب مشغول نقشه برداری می باشند و مخارج و لوازم کار آنها
 - ۳ - برای مخارج ساختمان و حقوق متخصصین و اعضاء فنی
 - ۴ - سرویس طبی و صحتی برای دستجات مهندسین و عملجات از قبیل حقوق طبیب و قیمت دواجات و غیره
 - ۵ - تعلیمات مهندس شامل مخارج اعزام محصلین بخارجه و کمک خرج مدرسه مهندسی وزارت معارف
 - ۶ - حقوق معوقه اعضاء مرکزی و دستجات مهندسین

جمع ۱۵۳۰۰۰۰۰
 برای مخارج مذکور در فوق در وجه وزارت فوائده عامه (اداره راه آهن) کارسازی دارد
 تبصره - از اعتبار مصوبه در این قانون هیچ حقوقی باتباع خارجی که کمتر از آنها بتصویب مجلس رسیده باشد پرداخته نخواهد شد مگر بعنوان روز مزدی ولی مشروط بر اینکه استخدام روز مزدی از شش ماه تجاوز نکند.
 این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هشتم مرداد ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
 رئیس مجلس شورای ملی: حسین پیرنیا

قانون

برقراری ماهی بیست و پنج تومان در باره غلامحسین خان بعنوان خرج تحصیل

مصوب جلسه هشتم امرداد ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که از ابتدای فروردین ۱۳۰۶ تا مدت پنجسال ماهی بیست و پنجتومان برای خرج تحصیل غلامحسینخان وارث منحصر بفرد مرحوم میرزاهادیخان پرداخته و مستمری موروثی او را ازدفاتر مربوط بمستمریات حذف نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هشتم امرداد ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی : حسین پیرنیا

www.iran-archive.com